

PATVIRTINTA

Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijos
direktoriaus pavaduotojos pavaduojančios direktorių
2024 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. V- 22

**TELŠIŲ VINCENTO BORISEVIČIAUS GIMNAZIJOS VAIKŲ TURIZMO
RENGINIŲ ORGANIZAVIMO APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašas nustato Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijos vaikų turizmo renginių (žygių, išvykų, ekskursijų, sąskrydžių, varžybų, turistinių ir kt. stovyklų, įvairių išvykų) organizavimo tvarką.
2. Aprašo tikslas – reglamentuoti turizmo renginių organizavimą, vykdymą ir užtikrinti renginiuose dalyvaujančių vaikų saugumą.
3. Aprašas taikomas pedagogams, organizuojantiems ir vykdančioms vaikų **iki 18 metų** imtinai turizmo renginius Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų.
4. Mokinių grupės, naudodamasi visuomeniniais, vandens keliais, keliaudamos draustiniais ar kitomis riboto lankomumo teritorijomis, privalo vadovautis saugaus eismo taisyklėmis, nustatytomis šiems keliams ir teritorijoms.
5. Apraše vartojamos sąvokos:
 - 5.1. **vaikų turizmo renginys** – trumpalaikė neformaliojo švietimo programos dalis (ekskursijos, sąskrydžiai, žygiai, varžybos, turistinė ir kt. stovykla, įvairios išvykos į konkursus, olimpiadas, konferencijas, renginius ir kt.), vykdoma keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais, sportiniais ir kt. tikslais;
 - 5.2. **ekskursija** – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurią vykdo gidas arba pedagogas;
 - 5.3. **išvyka** – organizuotas vaikų grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą pėsčiomis arba naudojant transporto priemones;
 - 5.4. **sąskrydis** – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;
 - 5.5. **turistinė stovykla** – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;
 - 5.6. **žygis** – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;
 - 5.7. **vykimas į sportines varžybas, konkursus, olimpiadas, konferencijas, renginius ir kt.** – organizuotas moksleivių grupių keliavimas į kitų institucijų ar mokslo įstaigų renginio vykdymo vietą pėsčiomis ir/ar panaudojant viešojo, asmeninio transporto priemones;
 - 5.8. **varžybos** – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;
 - 5.9. **turizmo renginio vadovas** – asmuo, turintis tinkamą pasirengimą, t. y. turintis pažymėjimą, kad gali dirbti vaikų turizmo renginių vadovu, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;
 - 5.10. **gidas** – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas.

II. TURIZMO RENGINIŲ PROGRAMOS

6. Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijos Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK -330 patvirtintu Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu (Žin., 2005, Nr.31-1023), (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. balandžio 24 d. įsakymo Nr. V-267 redakcija), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-991 (Žin., 2004, Nr. 98-3663), (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-1214 redakcija).

7. Žygio, ekskursijos, išvykos programos ir sąskrydžio, varžybų nuostatus rengia pedagogas (turizmo renginio vadovas), suderina su pavaduotoja ugdymui.

8. Turistinės stovyklos programos rengiamos pagal Vaikų vasaros poilsio programų finansavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. ISAK-165.

III. TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

9. Turizmo renginiuose leidžiama dalyvauti:

9.1. vienos dienos trukmės žygiuose pėsčiomis, išvykose ir ekskursijose **nuo 6 m.**;

9.2. dviejų dienų žygiuose pėsčiomis **nuo 9 m.**;

9.3. žygiuose slidėmis, vandens turizmo priemonėmis **nuo 12 m.**;

9.4. žygiuose dviračiais - **nuo 12 metų**, o jeigu vaikai yra išklause papildomą mokymo kursą ir turi mokyklos išduotą pažymėjimą – **ne jaunesniems kaip 10 m.**;

9.5. sąskrydžiuose, varžybose – šių renginių nuostatuose numatyta tvarka;

9.6. jaunesni negu aprašo 9.1–9.4 punktuose nurodyti vaikai gali dalyvauti turizmo renginiuose tik turėdami tėvų/teisėtų vaiko globėjų rašytinį sutikimą;

9.7. vaikai, nepriskirti pagrindinei medicininei fizinio pajėgumo grupei/turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu.

10. Vaikų grupei, dalyvaujančiai turizmo renginiuose, gimnazijos pavaduotoja ugdymui skiria turizmo renginio vadovą (pedagogą). **Rekomenduojamas skaičius 1 pedagogui - 15 vaikų** (šis skaičius privalomas vykstant į turizmo renginį už respublikos ribų). Gimnazijos direktoriaus pavaduotoja konkretų turizmo renginio vadovų (pedagogų) skaičių skiria atsižvelgiant į renginio trukmę, specifiką, mokinių amžių ir jų specialiuosius poreikius.

11. Saugaus maudymosi reikalavimai:

11.1. turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais;

11.2. vykdant turizmo renginius maudymosi vieta parenkama iš anksto. Maudytis leidžiama tik paplūdimiuose ir kitose nustatyta tvarka įrengtose maudymosi vietose vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 79:2004 „Vaikų vasaros poilsio stovyklos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintais Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-275 (Žin., 2004, Nr.44-2956) reikalavimais;

11.3. maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji;

11.4. maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint;

11.5. vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam;

11.6. maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas;

11.7. paplūdimio ir maudymosi ribos vaikams turi būti specialiai pažymėtos. Gylis maudymosi vietoje turi būti ne didesnis kaip 0,7 metro priešmokyklinio amžiaus vaikams ir vaikams nemokantiems plaukti. Nuo 0,7 metro iki 1,3 metro - mokyklinio amžiaus vaikams ir mokantiems plaukti vaikams;

11.8. maudytis rekomenduojama saulėtą, nevėjuotą dieną, esant ne žemesnei kaip +20 C oro temperatūrai (jei vaikai maudosi pirmą kartą; jeigu vaikai jau yra maudęsi, galima leisti maudytis esant ne žemesnei kaip +16 C vandens temperatūrai). Maudymosi trukmė nuo 7 iki 30 min;

11.9. karštomis dienomis vaikai gali maudytis 2 kartus per dieną;

11.10. saulės procedūros sveikiausios iki 11 val. ir po 16 val., saulės procedūrų metu vaikai turi būti su kepuraitėmis ar skarutėmis.

12. Kiti reikalavimai:

12.1. kūrenti laužus galima tik specialiai tam įrengtose laužavietėse ir stovyklavietėse;

12.2. draudžiama naikinti priešgaisrinius įrenginius, deginti atliekas, mėtyti degančius degtukus, teršti gamtą, naikinti arba žaloti medžius, gyvūnus;

12.3. pastebėjus gaisrą, skubiai pranešti apie jį priešgaisrinei tarnybai telefonu 112;

12.4. vykstant į turizmo renginį reikia: nesivežti greitai gendančių maisto produktų, pasirūpinti tinkama sezonui apranga, **turėti pirmosios medicinos pagalbos rinkinį** (pagalbos rinkinį pasiimti iš visuomenės sveikatos priežiūros specialistės 1-2 darbo dienos iki turizmo renginį), esant rimtiems sveikatos sutrikimams, **skubiai pranešti greitosios medicinos pagalbos tarnybai, telefonu 112;**

12.5. turizmo renginiuose laikytis saugaus eismo taisyklių ir žmogaus saugos reikalavimų.

III. TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO TVARKA

13. Jei mokiniai vyksta į turizmo renginį **miesto ribose**:

13.1. renginio vadovas išvykimo galimybę, ugdymo proceso pakitimus, lydinčiųjų pedagogų skaičių derina su kuruojančiu vadovu (1 – 4 kl. mokytojai – su direktoriaus pavaduotoja Diana Simanauskiene, 5–8 ir I – IV gimnazijos kl. mokytojai – su direktoriaus pavaduotoja Jūrate Normantiene);

13.2. mažiausiai **3 darbo dienos** iki renginio su kuruojančiu vadovu aptaria ir suderina numatomą turizmo renginį, atneša prašymą ir užpildo vaikų turizmo renginio programą (**Priedas Nr. 1 ir Nr. 2**);

13.3. apie pasikeitusį ugdymo procesą (jei pamoka vyks kitoje erdvėje, už mokyklos ribų) mažiausiai **2 darbo dienos** iki pamokos elektroniniame dienyne dalyko mokytojas/klasės auklėtojas **informuoja mokinių tėvus TAMO žinute apie pasikeitimą;**

13.4. vykdo mokinių saugaus elgesio instruktažą (naudoja TAMO formą „Saugaus elgesio ir kiti instruktažai“), kuriuos saugo pas save ir mokslo metų pabaigoje atiduoda kuruojančiam vadovui;

13.5. išvykdamas į turizmo renginį renginio vadovas patikslina direktoriaus įsakyme pateiktą mokinių sąrašą ir pasirašo. Jei yra pasikeitimų, atsiunčia pasikeitusį sąrašą direktoriaus pavaduotojai ugdymui Tamo žinute.

14. Jei mokiniai vyksta į turizmo renginį **už miesto, šalies ribų**:

14.1. **mažiausiai 3 (vykstant į užsienį) ar 2 savaitės** iki renginio vadovas išvykimo galimybę, ugdymo proceso pakitimus, lydinčiųjų pedagogų skaičių derina su kuruojančiu vadovu (1–4 kl.

mokytojai – su direktoriaus pavaduotoja Diana Simanauskiene, 5–8, I-IV gimnazijos kl. mokytojai – su direktoriaus pavaduotoja Jūrate Normantiene);

14.2. apie turizmo renginio organizavimą mažiausiai prieš **5 darbo dienas** informuoja mokinių tėvus ir gauna iš jų sutikimus (**priedas Nr. 3**);

14.3. vykdo mokinių saugaus elgesio instruktažą (naudoja TAMO formą „Saugaus elgesio ir kiti instruktažai“ bei supažindina mokinius su **aprašo 15-22 punktais**), kuri saugo pas save ir mokslo metų pabaigoje atiduoda kuruojančiam vadovui;

14.4. mažiausiai **2 savaites (vykstant į užsienį)** ir **5 darbo dienas** iki turizmo renginio kuruojančiam vadovui pristato prašymą ir užpildo vaikų turizmo renginio programą (**Priedas Nr. 1 ir Nr. 2**);

14.5. išvykdamas į turizmo renginį patikslina direktoriaus įsakyme pateiktą mokinių sąrašą ir pasirašo (šį dokumentą turi vykdamas į renginį).

IV. MOKINIŲ ELGESYS TURIZMO RENGINIŲ METU

15. Turizmo renginio metu mokiniai privalo griežtai laikytis mokytojo ir lydinčių asmenų nurodymų bei saugos, elgesio ir etiketo reikalavimų:

15.1. neatsiskirti nuo grupės, nerūkyti, nevartoti alkoholinių gėrimų ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų;

15.2. nevēluoti, dalyvauti programoje numatytose veiklose;

15.3. nedelsiant informuoti renginio vadovą, lydinčius asmenis apie sveikatos būklės pablogėjimą ar kitus atsiradusius pavojus.

16. Muziejuose ir parodose saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, klausyti ekskursijos vadovo pasakojimo ir nurodymų:

16.1. draudžiama muziejuose, parodose nepadoriai elgtis, blaškyti kitų dėmesį, trukdyti gidui;

16.2. draudžiama atsilikti, atsiskirti nuo grupės be leidimo;

16.3. esant būtinybei išeiti, reikia informuoti grupės vadovą.

17. Gatvėje, viešajame transporte vengti ėjimo prieš judėjimą, privalu laikytis saugumo, mandagumo taisyklių, nesudaryti avarinės situacijos.

18. Keliaujant laivais ir lėktuvais būti punktualiems, laikytis etiketo reikalavimų, laukti kvietimo skrydžiui ar plaukti laivu tam skirtoje vietoje, išklausyti keleiviams teikiamą informaciją, blogai pasijutus, kreiptis į grupės vadovą ar medicinos darbuotoją.

19. Mokiniam išskylaujant prie vandens telkinių draudžiama:

19.1. vieniems maudytis ir irstytis valtimi;

19.2. maudytis nežinomose ir nepatikrintose vietose, esant nepalankioms oro sąlygoms;

19.3. nardyti, šokinėti;

19.4. maudytis tamsiu paros metu;

19.5. šūkauti, nes šauksmas vandenyje yra pagalbos prašymo signalas;

19.6. valtims plaukti toliau kaip 100 metrų nuo kranto be gelbėjimosi liemenės.

20. Mokiniam išskylaujant gamtoje, privaloma laikytis nustatytų ir nurodytų saugos reikalavimų:

20.1. be vadovo leidimo nesitraukti nuo grupės;

20.2. kategoriškai draudžiama lankytis buvusiuose kariniuose poligonuose ir karinių dalinių teritorijose, avarinės būklės pastatuose ir prie jų;

20.3. laikytis priešgaisrinės saugos reikalavimų įrengiant, kuriant ir gesinant laužus;

20.4. palapines statyti tam skirtose vietose ir ne arčiau kaip 25 metrai nuo vandens telkinio;

20.5. pastebėjus gaisrą, jį gesinti ir pranešti atitinkamoms tarnyboms;

20.6. saugoti gamtą ir kultūros paminklus.

21. Keliaujant pėsčiomis privaloma:

- 21.1. vietose, kur eismas reguliuojamas, vadovautis šviesoforais su pėsčiųjų simboliu, o kai jų nėra, transporto šviesoforų signalais;
 - 21.2. reguliuotojo signalų paisyti net tuo atveju, jeigu prieštarautų šviesoforo signalams;
 - 21.3. eiti dešiniąja pėsčiųjų takų, šaligatvių, o kur jų nėra – kelkraščių puse;
 - 21.4. kelkraščiu arba važiuojamosios dalies pakraščiu eiti prieš transporto važiavimo kryptį;
 - 21.5. organizuotai žmonių grupei eiti važiuojamąja kelio dalimi leidžiama kolona ne daugiau kaip 4 eilėmis ir tik dešine važiuojamosios dalies puse;
 - 21.6. organizuotą mokinių iki 16 metų grupę vesti šaligatviais ir pėsčiųjų takais, jei jų nėra, kelkraščiais tik šviesiu paros metu;
 - 21.7. mokinių grupę iki 16 metų rekomenduojama lydėti ne mažiau kaip dviem suaugusiems;
 - 21.8. į kitą kelio pusę pereiti tik pėsčiųjų perėjomis, o jeigu jų nėra, eiti iki sankryžos ir tik joje pereiti kelią gerai pasižvalgius į abi kelio puses ir įsitikinus saugumu;
 - 21.9. kai perėjos ir sankryžos nematyti, pereiti kelią stačiu kampu prieš tai įsitikinus, kad saugu ir nebus trukdoma transporto priemonėms;
 - 21.10. nespėjus pereiti važiuojamosios dalies reikia stovėti saugumo salelėje arba ant paženklintos (įsivaizduojamos) linijos, skiriančios priešingų kryptių transporto srautus ir baigti eiti tik įsitikinus, kad eiti saugu;
 - 21.11. artėjant specialiai transporto priemonei su įjungtais švyturėliais ir garso signalais, pėstieji negali pradėti eiti į kitą kelio pusę, o esantys važiuojamojoje dalyje nedelsdami privalo iš jos pasitraukti;
 - 21.12. įlipti ir išlipti galima tik tada, kai transporto priemonė visiškai sustoja;
 - 21.13. iš važiuojamosios dalies pusės įlipti į transporto priemonę ir išlipti iš jos tik tuo atveju, jeigu to padaryti neįmanoma iš šaligatvio ar kelkraščio pusės.
22. Keliaujant pėsčiomis draudžiama:
- 22.1. tamsiu paros metu ar esant blogam matomumui organizuotai žmonių grupei eiti važiuojamąja kelio dalimi;
 - 22.2. važiuojamoje dalyje be reikalo delsti ar stoviniuoti, trikdyti pėsčiųjų eismą, bėgti;
 - 22.3. eiti per važiuojamąją dalį tose vietose, kur yra transporto ar pėsčiųjų atitvarai;
 - 22.4. eiti automagistrale ar greitkeliu;
 - 22.5. išeiti iš už stovinčios transporto priemonės ar kitos kliūties, trukdančios apžvelgti vietą,
 - 22.6. eiti dviračių takais;
 - 22.7. pasišalinti iš eismo įvykio vietos, jeigu pėstieji yra susiję su juo;
 - 22.8. netinkamu elgesiu blaškyti vairuotojo dėmesį;
 - 22.9. atsilikti, atsiskirti nuo grupės ir savarankiškai naudotis kitomis transporto priemonėmis.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijos vaikų turizmo renginių organizavimo tvarkos aprašo taisyklės privalomos kiekvienam pedagogui.

24. Pasibaigus renginiui, turizmo renginio vadovas su mokiniais apibendrina siektus tikslus ir uždavinius, įsivertina įgytas bendrąsias ir asmenines kompetencijas, pasidalina sėkmės istorija su kitais pedagogais, socialiniais partneriais, viešina renginių patirtį gimnazijos tinklapyje, gimnazijos „Facebook“ paskyroje ir/ar žiniasklaidoje.

25. Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijos vaikų turizmo renginių organizavimo aprašas skelbiamas tinklapyje <http://borisevicius.lt>

*Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijos
Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašo*

PRIEDAS Nr. 1

*(vardas, pavardė)
(pareigos)*

Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijos direktoriui
Robertui Ežerskiui

PRAŠYMAS ORGANIZUOTI TURIZMO RENGINĮ

(data)
Telšiai)

Prašau leisti man vyktisuklasės (ių) mokiniais į
turizmo renginį.....
(turizmo renginio forma ir pavadinimas)
kuris vyks

Turizmo renginio vadovo vardas, pavardė, parašas _____

PRIEDAS Nr. 2

VAIKŲ TURIZMO RENGINIO PROGRAMA

1. Data, laikas (nuo – iki) –
2. Renginio/maršruto pavadinimas –
3. Renginio vieta –
4. Veiklos tikslas (-ai) -
5. Renginio programa (detali) –
5. Vykstančių mokinių skaičius –
6. Turizmo renginio vadovo pareigos, pavardė., vardas -
7. Už mokinių saugumą atsakingo lydinčio pedagogo (-ų) pareigos, pavardė., vardas -
8. Mokinių sąrašas:

Nr.	Klasė	Mokinio pavardė, v.
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		

SUDERINTA

Direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Jūratė Normantienė

2024-

PRIEDAS NR. 3

Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijos
išvykos organizatoriui (-ei)

.....
Vardas, pavardė

SUTIKIMAS DĖL IŠVYKŲ, EDUKACIJŲ

.....
Tėvų (globėjų) vardas, pavardė

Sutinku, kad 2024 m.mėn.....d. mano sūnus/dukra/globalinis(-ė)
(pabraukti)..... vykту į

Mano vaiko sveikatos būklė yra gera/patenkinama/bloga (pabraukti). Atkreipti dėmesį,
jog mano vaikas vartoja šiuos medicinines paskirties vaistus (išvardinti):

.....;
yra alergiškas

Mokinį (-ę)išvykos vadovas/organizatorius
yra supažindinęs su saugos instrukcija. Mokinys yra informuotas, kad išvykos metu reikia laikytis
bendrų susitarimų, yra draudžiama vartoti alkoholį bei kitas psichoaktyvias medžiagas.

Esu informuotas/-a apie išvykos programą, maršrutą, laiką, trukmę. Mano sūnus/dukra/globalinis (-
ė) yra susipažinęs/-usi su saugaus eismo, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos bei maudymosi
reikalavimais, jų laikysis.

Pasirašydamas/-a patvirtinu, kad:

- 1) leidžiu sūnui/duktai/globaliniui (-ei) dalyvauti išvykoje;
- 2) man žinoma vaiko išvykimo ir grįžimo po išvykos vieta ir preliminarus laikas bei įsipareigoju užtikrinti vaiko saugų grįžimą namo;
- 3) sutinku, kad nelaimės atveju mano vaikui būtų suteikta pirmoji medicinos pagalba (ne profesionalui leidžiama daryti dirbtinį kvėpavimą ar širdies masažą, kol atvažiuos medicinos pagalbos automobilis);
- 4) susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, vadovas gali pakeisti maršrutą, sustabdyti arba nutraukti ekskursijos vykdymą;
- 5) su sūnumi/duktai/globaliniu(-e) aptarėme dalyvavimo renginyje/išvykoje sąlygas ir saugos reikalavimus. Mes, tėvai (globėjai, rūpintojai), prisiimame atsakomybę už sūnaus/duktos/globalinio (-ės) elgesį ir leidžiame dalyvauti šiame renginyje/išvykoje.

(Pastaba: jei tėvai pageidauja, kad vaikas būtų paleistas grįžti namo pats, apie tai informuoja išvykos vadovą šiame sutikime raštu):